

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ЕКОНОМІЧНІЙ ОСВІТІ ЛІЦЕЮ

Н. А. Ковчин, канд. пед. наук, с. н. с.

Сучасні процеси в суспільстві, економіці потребують від закладів загальної середньої освіти виховання відповідальних, компетентних, поінформованих, ініціативних громадян, які здатні в нових умовах активно брати участь у вирішенні економічних, виробничих та соціальних завдань. Це актуалізує проблему формування особистості нового типу, готової здобути нові знання, застосовувати їх на практиці, розв'язувати економічні і соціальні проблеми, самостійно орієнтуватись у суспільних та економічних процесах.

Важливість поставлених перед сучасним суспільством проблем гостро потребує подальшого впровадження компетентісного підходу в економічній освіті. Компетентісний підхід є інструментом процесу формування компетентної особистості, акцентує увагу на умінні застосовувати знання, здатності діяти креативно в нових нестандартних ситуаціях. Компетентісний підхід в навчанні економіки нині розглядається як сукупність загальних принципів визначення цілей освіти, формування змісту економічної освіти, організації навчального процесу.

Відбувається зміщення акцентів зі знанневого на практичний компонент, орієнтованість на розвиток особистості учня, формування його компетентностей, здатності орієнтуватися в інформаційному потоці.

Шкільна економічна освіта має не тільки забезпечувати формування економічних знань, умінь, навичок в учнів, а також і формувати разом з ключовими компетентностями підприємницьку та трансверсальні компетентності. Підприємницька компетентність є ключовою для особистості у сучасних умовах і необхідною для професійного становлення, самореалізації.

Підприємницька компетентність – це здатність особистості генерувати нові ідеї, ефективно організовувати власну діяльність, спрямовану на досягнення конкретного результату. Підприємницька компетентність нині визначається як інтегральна психологічна якість особистості, що проявляється в здатності до творчого пошуку і реалізації креативних ідей, шляхом чого уміти вирішувати різні проблеми у професійному і соціальному житті. В процесі навчання економіки старшокласників доцільно поєднувати формування економічних знань та якостей, які забезпечать умови для розвитку підприємливості та їх самореалізації.

Сьогодні актуальним завданням економічної освіти є формування трансверсальних компетентностей, що забезпечують “трансфер навчання”, тобто перенос набутих знань, умінь, когнітивних здібностей на вирішення практичних ситуацій у житті, професійній діяльності.

Отже, формування ключових, підприємницьких та трансверсальних компетентностей сприяють становленню особистості та формуванню готовності учнів до підприємницької діяльності в економічній та в інших сферах.

ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА ОСВІТИ В РОЗРІЗІ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

В. О. Надтока, канд. пед. наук

Сучасному суспільству притаманний динамічний характер розвитку. Як показують дослідження, інтенсивність змін є дуже високою і постійно зростає. Освіта стає все більш глобалізованою системою, де багато процесів торкаються практично всіх країн, а реформування та модернізація освітніх систем спрямовані на забезпечення їх конкурентоспроможності на глобальному рівні.

Вагоме місце у сучасному суспільстві займають економічні процеси та явища, що спричинено динамічністю змін як у глобальній світовій економіці, так, відповідно, і в економіці України. Реалії сьогодення показують, що компетентність людини у причинно-наслідкових зв'язках економічних процесів та явищ є, в певній мірі, запорукою її благополуччя. На сьогодні економічну складову пропонують реалізувати у навчальних предметах через змістову лінію підприємливості та фінансової грамотності та курсів за вибором. Помітно, що економічна складова, таким чином, практично винесена за межі інваріантної складової навчальних планів більшості закладів загальної середньої освіти. Хоча, зважаючи на соціальний запит, переважаюча більшість здобувачів освіти зацікавлені у вивченні курсів економічного спрямування.

В такому випадку саме економіко-географічні курси можуть допомогти імплементувати економічний компонент у освітній процес у закладах загальної середньої освіти. Відповідне використання плацдарму географічних курсів може стати не тільки реанімацією економічної свідомості громадян, а й певною мірою порятунком економічної освіти в масштабах загальноосвітніх навчальних закладів. З іншого боку найбільш цікавими для вивчення, орієнтуючись на соціальний запит, у здобувачів освіти та їх батьків є теми “Як по-